

Rešerše a zpracování výstupu.

Jakub HARAŠTA

Rekapitulace

Doted': Znalosti o právu

- Předpisy
 - Jaké jsou typy předpisů?
 - K čemu slouží různé typy? Jak na sebe navazují? Které jsou „silnější“?
 - Jak spolu předpisy souvisejí (např. OSŘ a InsZ dle §7 InsZ)?

Doted': Znalosti o právu II

- Judikatura

- Jaká je v ČR role judikatury?
- Jaké existují zákonné publikační platformy/sbírky? Jaká rozhodnutí jsou „důležitá“?
- Co Vám může rozhodnutí říct?
- Jaká je role ÚS? NS? NSS? SDEU? ESLP?

Doted': Znalosti o právu III

- Literatura
 - Komentáře, monografie, učebnice

Doted': Ovládání systémů

- ASPI, Beck-online, Codexis (Green)
 - Fulltextové vyhledávání
 - Metadatové vyhledávání
 - Související judikatura; publikovaná judikatura
 - Související komentáře
 - Hledání změn v předpisech
 - Rekodifikace

Výsledek

- Něco znám (základní orientace v právu)
- Něco umím (základní orientace v systémech)

- Nyní: „algoritmizace“ vyhledávání

->Rešerše

(kombinace znalostí, schopností vyhledávat a postupu/času k vyhledání, kritický přístup k výsledkům – co vidím a proč to vidím, vyhledávání jako vědomá činnost)

Rešerše

Rešerše

- „legal research“
 - *„The proces of identifying and retrieving information necessary to support legal decision-making.“**

Jaké informace potřebuji pro rozhodnutí...

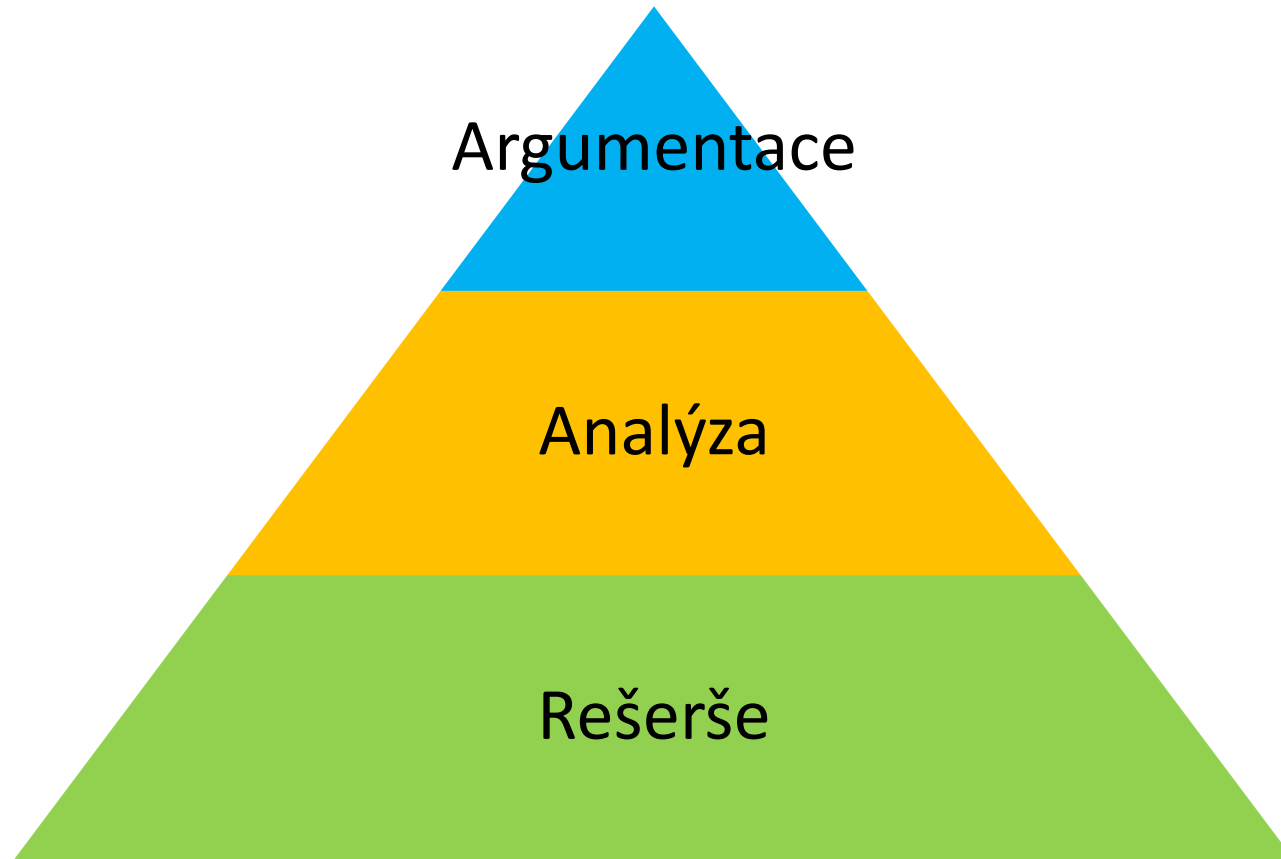
- ... zda se soudit o konkrétní pohledávku?
- ... zda prodloužit novelou zákona dobu trvání ochrany autorských práv?
- ... zda zaplatit vyměřenou sankci nebo se proti ní odvolat?
- ... zda podat předběžnou otázku k SDEU?

Rešerše

- Rešerše jako postup vs. Rešerše jako výstup
- Postup: Využívám vědomosti/schopnosti a provádím rešerši.
- Výstup: Plním formální/materiální požadavky a předávám rešerši.
- V závěrečném plnění obojí (využití + „štábní kultura“)

Rešerše II

- Pojedeme na dovolenou!
 - Kam pojedeme?
 - Kdy pojedeme?
 - Kolik to bude stát?
 - Fajn, takže jedeme na dovolenou...
 - Mám v pořádku auto? Mám lístky na autobus? Mám letenky?
 - Mám zabaleno vše potřebné?
 - Itinerář!
- Komplexní činnosti vyžadují rozdrobení na jednotlivé části. Tyto části jsou „měřitelné“, kontrolovatelné/ověřitelné.
 - Psaní závěrečné práce
 - Předletová kontrola
 - Sláva check-listům!



Základní schopnost právníka je vyhledat relevantní zdroje

Formulace vyhledávacího dotazu na základě zadání

Judikatura (publikovaná / nepublikovaná)

Literatura / Komentáře

Být si vědom limitů informačních systémů / být schopen je kombinovat

„Evaluace“ (*precision / recall* // přesnost / úplnost)

Soupis zdrojů, o kterých si myslím, že jsou relevantní



Rešerše

Vyhodnocení zdrojů, jejich zpracování

Anotace zdrojů (poznámky, „barvičky“, spojení)

Identifikace klíčových argumentů pro jednotlivé dokumenty

Limity aplikace nalezených rozhodnutí na můj případ



Analýza



Argumentace

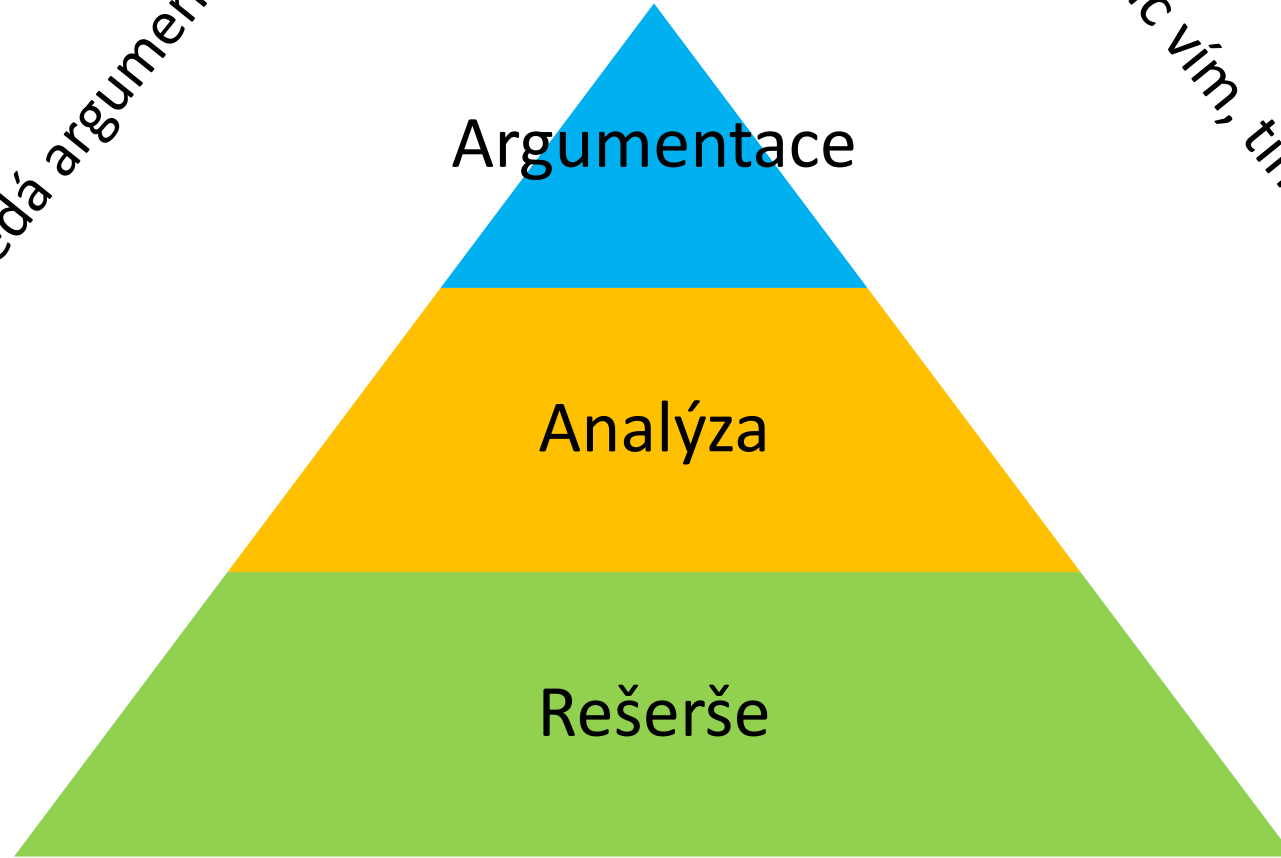
Základní argumentační struktura (argumentační mapa?)

Jaké důkazy pro jaké argumenty (faktické důkazy, komparativní argumenty apod.)

Zdůraznění zdrojů důležitých pro podporu mojí argumentace

Marginalizace (zamlčení?) zdrojů stojících proti mojí argumentaci

Bez rešerše se nedá argumentovat!?



Čím víc vím, tím méně rešeršuji?!

Typy řešerší

- Retrospektivní
 - Nové téma; co s tím?
- Průběžné
 - Opakující se téma; co se změnilo?
- Řízení znalostí / vytváření znalostní báze
 - Aby se řešerše retrospektivní v případě potřeby mohla stát řešerší průběžnou/periodickou (aktualizace)

Typy rešerší II

- Bibliografická rešerše
 - Tyto zdroje se vztahují k tématu a najdu je tady
- Faktografická rešerše
 - Tyto zdroje se vztahují k tématu a najdu je tady
 - Tyto zdroje jsou o tomto (stručné shrnutí základních myšlenek, anotace, FIRAC anotace nebo některé variace, právní vědy apod.)

Struktura rešerše

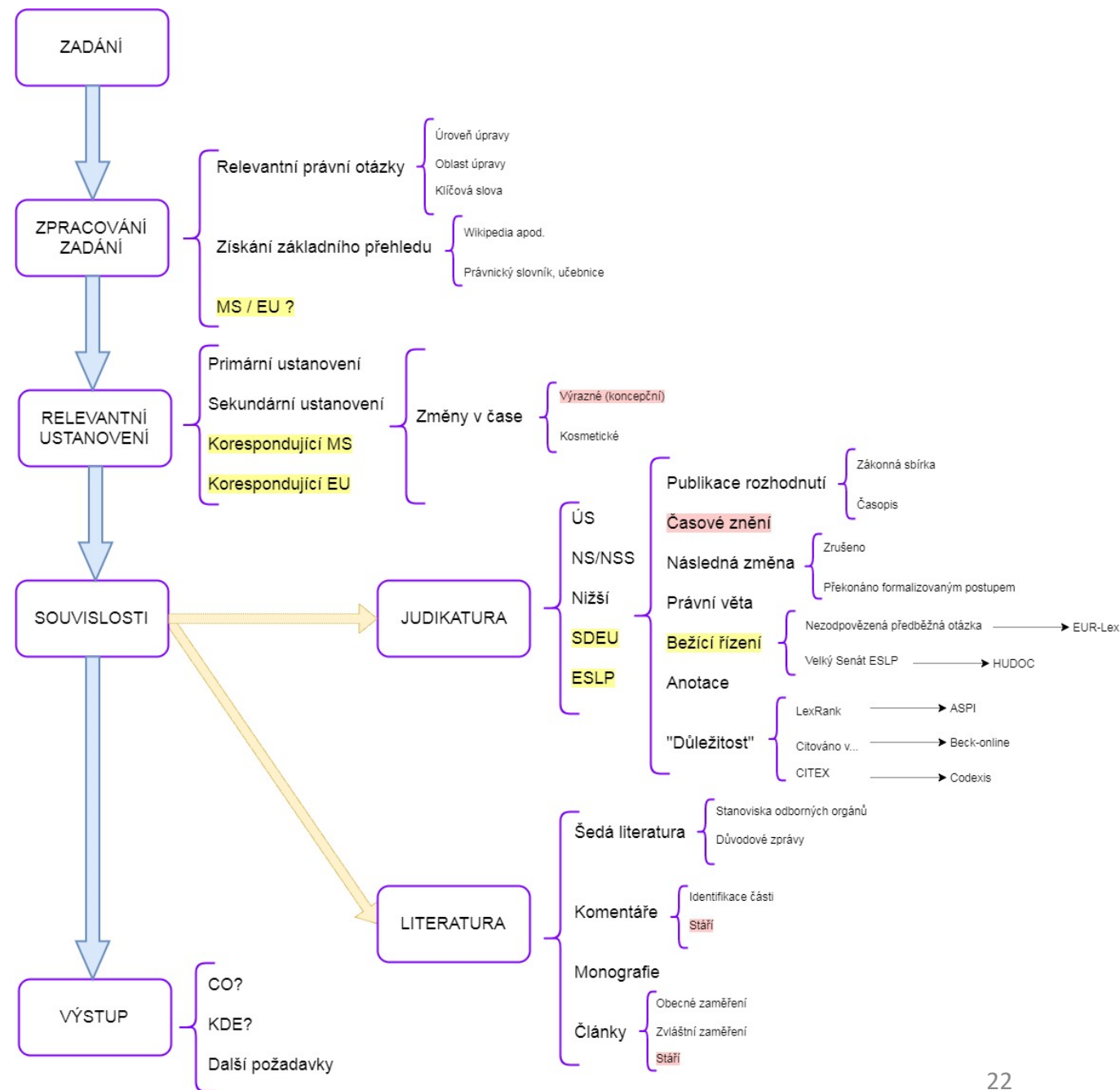
- Analytická část
 - Druhy a počty dokumentů
 - Časové vymezení dokumentů
 - Jazykové vymezení dokumentů
 - Geografické vymezení dokumentů
 - Způsob uspořádání
 - Použité informační zdroje
- Záznamová část
 - Právní předpisy
 - Judikatura
 - Literatura (komentáře, články)
- Protokol

Protokol

- V rešerši předkládám **důležité** (**relevantní**) dokumenty
 - Co to je? Co považuji za důležité? Proč to považuji za důležité?
- Protokol zajistí zmapování činností a operací (kontinuita)
 - Změny (aktualizace) databáze, přístup k nové databázi, změna indexování / licenční politiky (některé dokumenty tak nadále nejsou dostupné nebo jsou naopak k dispozici nové)

Zadání

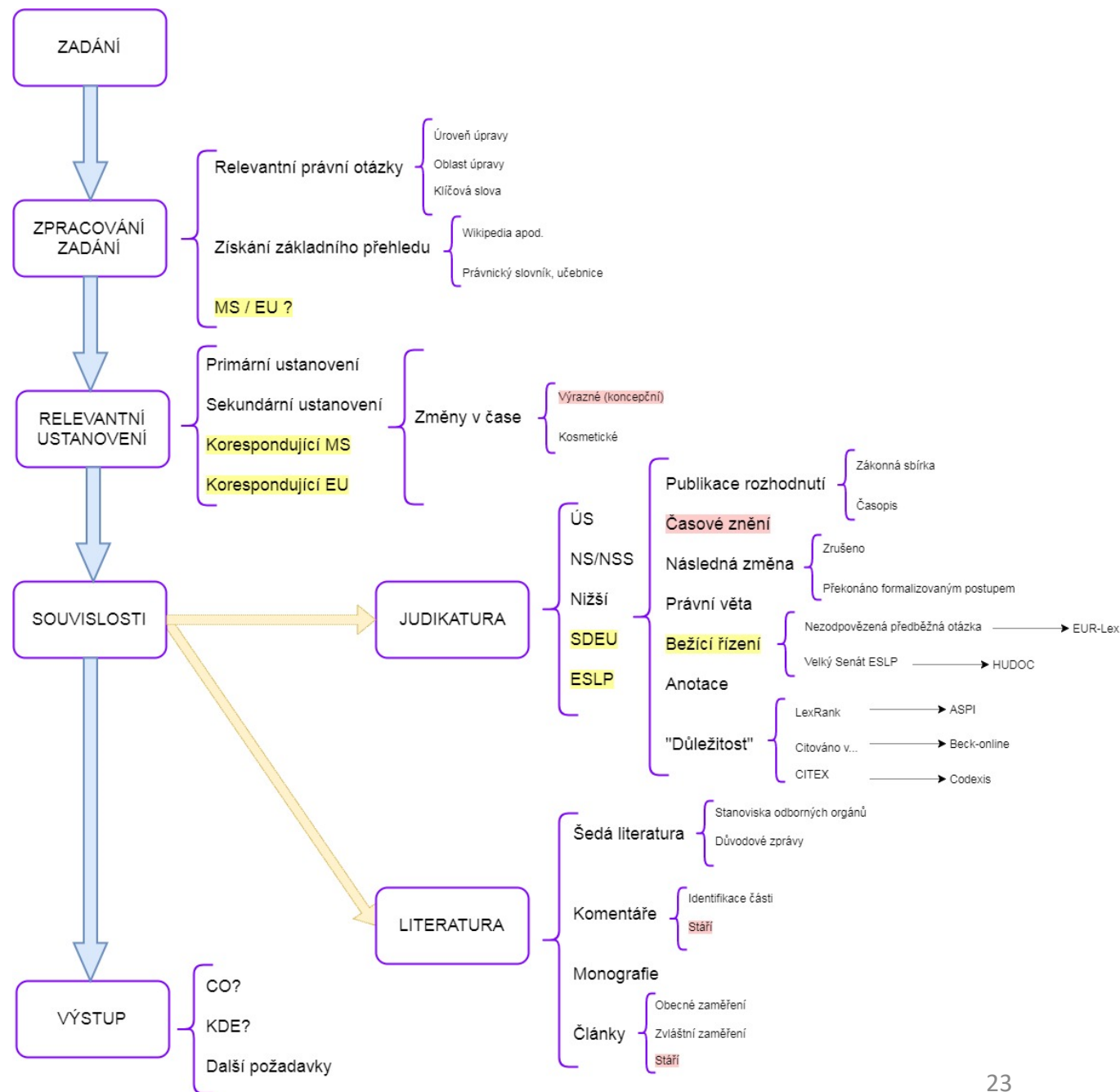
- Analytické / hluboký lidský příběh
- Formulují sám, přichází podání, přichází pokyn od nadřízeného, přichází klient



Zadání

Zpracování zadání

- Základní orientace (Wikipedia, Google, přehledové dokumenty, např. Frank Bold, ÚOOÚ, NÚKIB atd.)
- Jaké jsou tam právní otázky?
- Jaká je to úroveň úpravy? (ústavní, zákonná, podzákonná)
- Jaká je to oblast úpravy? (civil, správa, trest, hmota, proces)
- Klíčová slova použitelná pro vyhledávání v rozhodnutích a literatuře
- Má problematika rozměr mezinárodní smlouvy / práva EU?



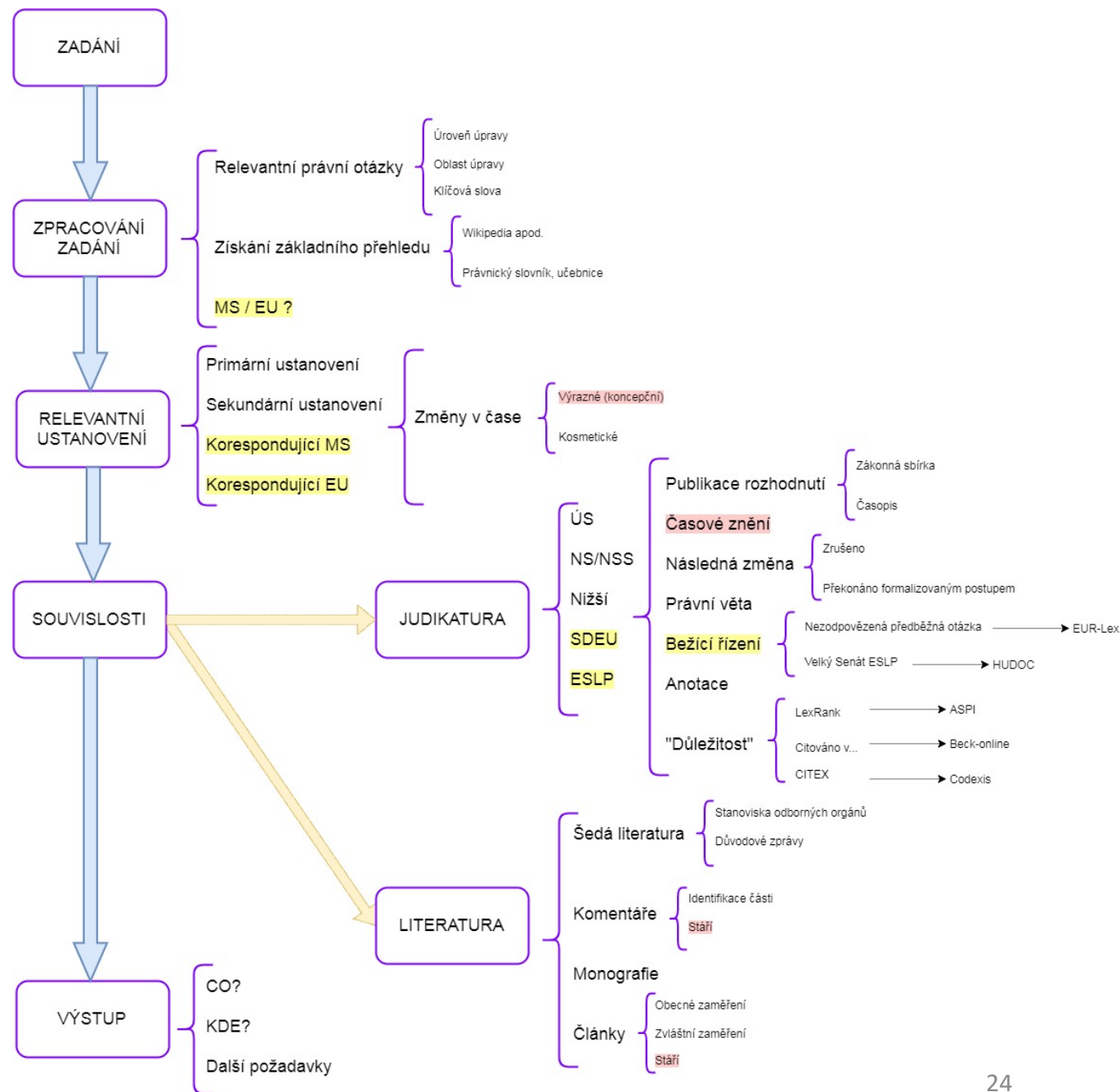
Zadání

Zpracování zadání

Relevantní ustanovení

- Jaká ustanovení jsou primární? (primárně mě zajímají, potřebuji se podle nich řídit)
- Jaká ustanovení jsou sekundární? (speciální výkladová pravidla)
- Jaká jsou použitelná ustanovení mezinárodních smluv?
- Jaká jsou použitelná ustanovení práva EU?
- Proběhly v daných ustanoveních změny v čase? Byly tyto změny kosmetické nebo koncepční?

smlouvy / práva EU:



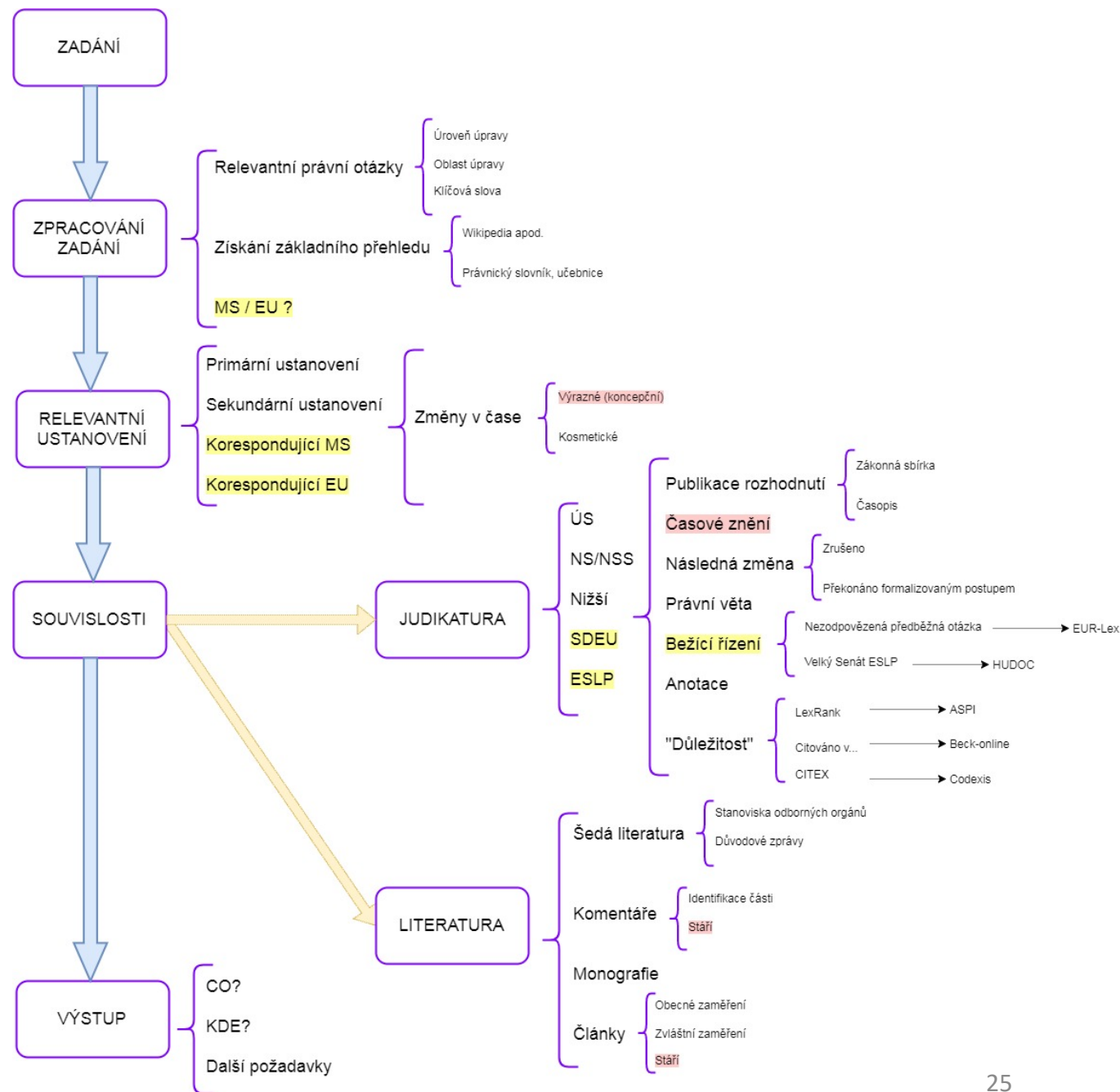
Zadání

Zpracování zadání

Relevantní ustanovení

Souvislosti (judikatura)

- Na základě známých ustanovení a/nebo klíčových slov a informací související judikatura
- Kolik rozhodnutí jsem schopný zpracovat? (5, 10, ... 50 ... potřebuji všechny?)
- Jaké soudy? Jaká forma rozhodnutí?
- Která rozhodnutí jsou publikovaná?
- Byla nalezená rozhodnutí později „změněna“ (vyšší instance, specializované těleso)?
- Týká se právní věta rozhodnutí mojí problematiky?
- Jaká rozhodnutí jsou důležitá (systémy)?
- Neleží na SDEU k mojí problematice nerozhodnutá předběžná otázka?
- Pokud byla v aplikovatelných ustanoveních koncepční změna, jaký má vliv na nalezenou judikaturu?



Zadání

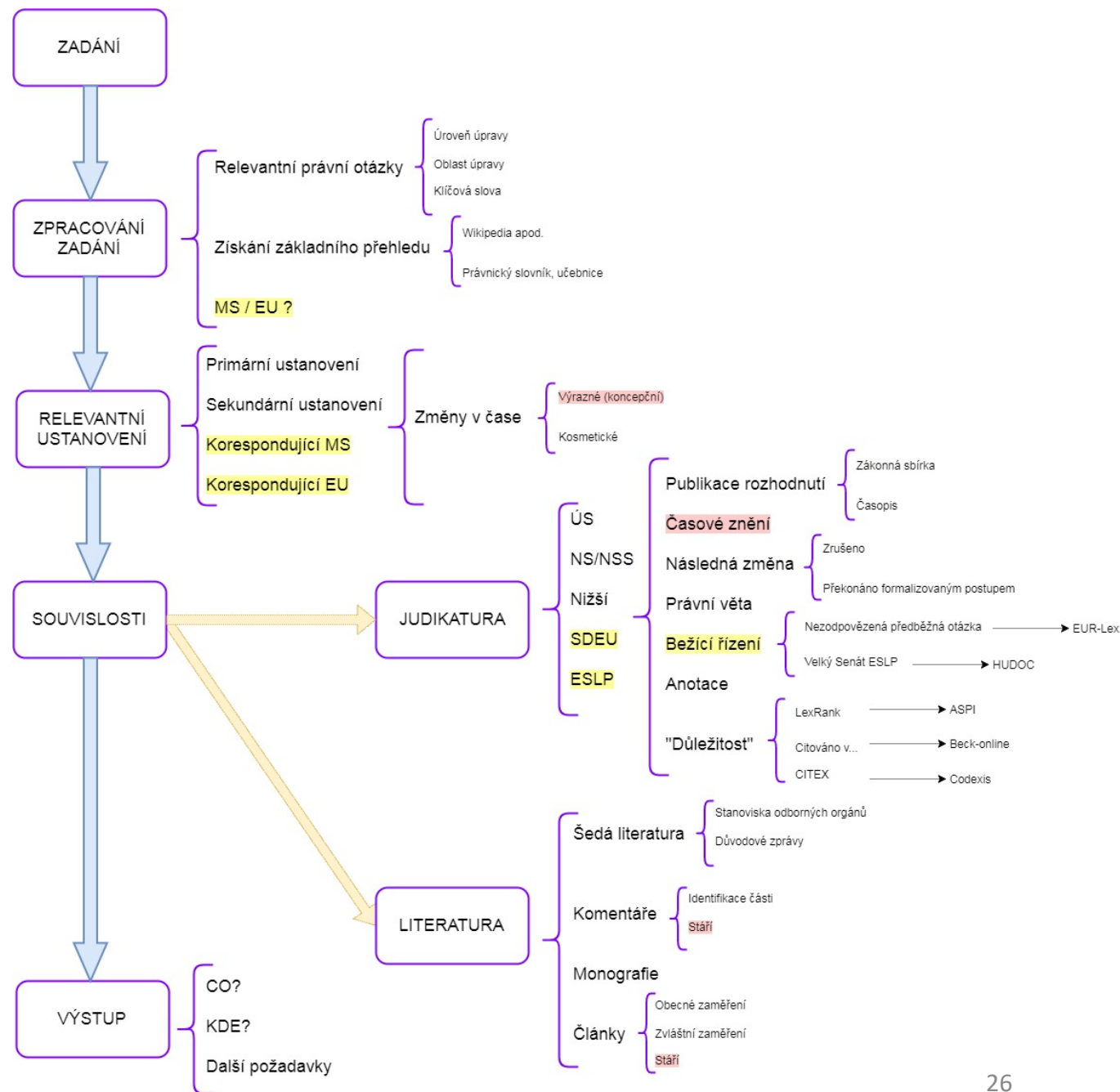
Zpracování zadání

Relevantní ustanovení

Souvislosti (judikatura)

Souvislosti (literatura)

- Existuje k tématu „šedá literatura“? (důvodové zprávy, výkladová stanoviska dozorových orgánů, výkladová stanoviska odborných společností)
- Existují k tématu komentáře? Jaká část mě zajímá (strany)?
- Kdy byl komentář vydán? Je stále použitelný ve vztahu ke změnám v předpisu?
- Použiji monografie? (čas, argumentace)
- Jsou k tématu odborné články? Jsou v obecných nebo speciálních časopisech? Kdo je psal? Jak jsou staré?
- Existují přehledy judikatury publikované k tomuto tématu ve formě článků? Našel jsem stejná rozhodnutí jako autoři? Proč ne?



Postup (inkluze vs. exkluze)

- Mám hromadu dokumentů ($N > 250\,000$)
 - Potřebuji z hromady dokumentů vybrat ty, u kterých je vyšší pravděpodobnost, že mi k něčemu budou
 - Relevance (algoritmická – obsahují určité slovo; bibliografická – zmiňuje je nějaký dokument, který považuji za relevantní apod.)
 - Inkluze: nižší standard pro zařazení (důraz na úplnost, *recall*)
- Vybral jsem dokumenty ($N < 100$; $N_{ASPI} = 40$, $N_{Beck} = 50$, $N_{Codexis} = 25$)
 - Provedu základní prověření, jestli mi k něčemu jsou (proskenování struktury, rychlé pročtení právních vět, zasazení data vydání do kontextu)
 - Exkluze: vyšší standard pro zařazení (důraz na přesnost, *precision*)
- Vybral jsem dokumenty ($N < 20$)
 - Podrobně je přečtu
 - Porozumění
- Počty jsou pouze ilustrativní!
 - potřebuji odpovědět na otázku (jeden paragraf, jedno rozhodnutí) vs. potřebuji co možná nejvíc kompletní obraz pro zpracování diplomové práce

Zdroje a databáze

Zdroje právních informací

- ASPI, Beck-online, Codexis
 - NoveASPI.cz, Codexis Green (app.codexis.cz)
- Zakonyprolidi.cz / NALUS, nsoud.cz, nssoud.cz / EUR-Lex, HUDOC (eslp.justice.cz)

Elektronické zdroje informací

- Pramen informací
 - Primární (e-kniha, článek...)
 - Sekundární (elektronický katalog knihovny, bibliografická databáze...)
- Zdroje na MU
 - Oborové (zaměřené přímo na právo)
 - Mezioborové (Interdisciplinární)
 - <https://ezdroje.muni.cz/prehled/abecedne.php?lang=cs>

Fakultní zdroje zaměřené oborově

- Na webových stránkách knihovny je možno dohledat seznam zdrojů,
<https://library.law.muni.cz/content/cs/e-zdroje/pravni-ezdroje/>

Právní elektronické informační zdroje

Elektronické informační zdroje pro oblast práva obsahují plné texty knih a článků. Podrobný popis obsahu všech uvedených databází je dostupný na [Portále elektronických informačních zdrojů MU](#). Uvedené databáze jsou dostupné z počítačů Právnické fakulty MU.*

Beck online CZ VSTOUPIT	Beck Online DE VSTOUPIT	Hein Online VSTOUPIT
ICC Dispute Resolution Library VSTOUPIT	International Encyclopedia of Law VSTOUPIT	Oxford Journals Law VSTOUPIT
Westlaw VSTOUPIT	Kluwer Law Online VSTOUPIT	Taylor & Francis Online VSTOUPIT
	Kluwer Arbitration VSTOUPIT	

Interdisciplinární databáze

- Možný vzdálený přístup

(https://ezdroje.muni.cz/vzdaleny_pristup/?lang=cs)

- EBSCO – indexují jak časopisy tak i knihy
- Web of Knowledge – indexují jak časopisy tak i knihy, databáze vhodná i pro citační index, impakty časopisů
- SCOPUS – citační a abstraktová databáze
- ProQuest – central – full textové rozhraní, indexace časopisy, knihy
- SpringerLink – indexují časopisy, knihy
- Wiley InterScience – indexují časopisy, knihy

Volně dostupné zdroje

- <https://www.ssrn.com/en/>
- Google Scholar
- ResearchGate
- Theses.cz
- arXiv.org

Co si pamatovat

- <https://ezdroje.muni.cz>

Specifické zdroje

- Vážného sbírka <https://library.law.muni.cz/content/cs/e-zdroje/digitalni-knihovna/>
- Historická judikatura SDEU v ČJ https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_14955/cs/
- Judikatura k IT právu: <http://ictjudikatura.law.muni.cz/>
- Rychlá rešerše judikatury SDEU <http://celex.lawportal.cz/>
- ...

Citace?

- Právo je společenská věda
- Je nutné citovat
- Je nutné uvést zdroje, ze kterých práce vychází (které autor používá)
- Účel:
 - Jednoznačná identifikace zdrojového dokumentu
 - Přesné určení umístění použité zdrojové části
- Průběžné citace + závěrečná bibliografie
- Institucionální požadavky! (MU, PrF, soud, ...)

Management informací

- Mnoho psů, zajícova smrt
- Software – Citační manažery
 - Zotero
 - Mendeley
 - Evernote
 - Komparace např.: <https://www.youtube.com/watch?v=2HnOKMmv5x4>

Zotero

- <https://www.zotero.org/> - základní info, hlavní stránka projektu, stažení instalace
 - K dispozici velké množství citačních stylů
 - Je třeba dbát na úpravu metadat v Zoteru, aby citace vypadaly dobře
 - Není možné se „slepě spolehnout“
 - Nutná kontrola před odevzdáním, jestli nebyly vyplněny divné znaky, dvojité mezery, chybná interpunkce atd.
 - Citační styl law.muni.cz – založený na ISO690, neoficiální, alfa verze
 - Neobsahuje úpravu pro právní předpisy a soudní rozhodnutí –to je stále potřeba dělat ručně
- <http://zotfile.com/> - Rozšíření do Zotera pro efektivní práci s plnotextovými PDF soubory
 - Přejmenovávání souborů dle metadat v Zoteru
 - Získávání anotací – označených částí textů PDF
 - Efektivní nástroj na správu textů při čtení v externím zařízení
- Kontakt: **Jakub Míšek**

Děkuji Vám za pozornost!

Otázky?

jakub.harasta@law.muni.cz